

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2021/691,**28. aprill 2021,****millega luuakse Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond (EGF) koondatud töötajate toetuseks ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1309/2013**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 175 kolmandat lõiku,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust, ⁽¹⁾võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust, ⁽²⁾toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Liidu fondide rakendamisel tuleb järgida Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artiklis 3 ja Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklites 9 ja 10 sätestatud horisontaalseid põhimõtteid, sealhulgas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtet, võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat. ELi toimimise lepingu artiklite 8 ja 10 alusel tuleb liidul püüda kõrvaldada ebavõrdsust ning edendada meeste ja naiste võrdõiguslikkust, samuti võidelda diskrimineerimisega soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel. Komisjon ja liikmesriigid peaksid fondide rakendamisel püüdma arvesse võtta soolist aspekti. Liidu fondide eesmärged tuleks ellu viia kestliku arengu ning liidu keskkonnakaitse ja keskkonna kvaliteedi säilitamise ja parandamise eesmärkide raames, nagu on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklis 11 ja artikli 191 lõikes 1, võttes arvesse põhimõtet, et saastaja maksab.
- (2) Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon kuulutasid 17. novembril 2017 ühiselt välja Euroopa sotsiaalõiguste samba (edaspidi „sambas“) vastusena Euroopas valitsevatele sotsiaalsetele probleemidele. Võttes arvesse töömaailma muutuvat tegelikkust, tuleb liidul olla valmis tegelema globaliseerumise ja digiteerimisega seotud praeguste ja tulevaste probleemidega, muutes majanduskasvu kaasavamaks ning edendades tööhõivet ja sotsiaalpoliitikat. Samba kakskümmend peamist põhimõtet on jaotatud kolme kategooriasse: võrdsed võimalused ja juurdepääs tööturule, õiglased töötingimused ning sotsiaalkaitse ja sotsiaalne kaasatus. Sambas moodustab üldise suunava raamistiku käesoleva määrusega koondatud töötajate toetuseks loodud Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondile (EGF), mis võimaldab liidul asjakohased põhimõtted suurte restruktureerimiste korral ellu viia.
- (3) Nõukogu kiitis 20. juunil 2017 heaks liidu vastuse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) kestliku arengu tegevuskavale aastani 2030. Nõukogu rõhutas, kui tähtis on saavutada kestlik areng selle kolmes mõõtmes – majanduslik, sotsiaalne ja keskkonnavaline – tasakaalustatud ja terviklikul viisil. On väga tähtis, et kestlik areng integreeritaks liidu poliitikaraamistikku ning et liidu poliitika oleks kaugelevaatav ülemaailmsete probleemide käsitlemisel. Nõukogule valmistas heameelt komisjoni 22. novembri 2016. aasta teatis „Euroopa jätkusuutliku tuleviku järgmised sammud“ kui esimene samm ÜRO kestliku arengu eesmärkide peavoolustamisel ja kestliku arengu kui olulise juhtpõhimõtte kohaldamisel kõigis liidu poliitikavaldkondades, sealhulgas rahastamisvahendite kaudu.

⁽¹⁾ ELT C 110, 22.3.2019, lk 82.⁽²⁾ ELT C 86, 7.3.2019, lk 239.⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 16. jaanuari 2019. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 19. aprilli 2021. aasta esimese lugemise seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata). Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

- (4) Komisjon võttis 2018. aasta veebruaris komisjon vastu teatise „Uus tänapäevane mitmeaastane finantsraamistik Euroopa Liidu jaoks, mis võimaldab tõhusalt saavutada tema prioriteete ka pärast 2020. aastat“. Teatises rõhutatakse, et liidu eelarve toetab Euroopa ainulaadset sotsiaalset turumajandust. On äärmiselt oluline parandada tööhõivevõimalusi ja käsitleda oskustega seotud küsimusi, eelkõige neid, mis on seotud digiteerimise, automatiseerimise ja üleminekuga ressursitõhusale ja kestlikule majandusele, täielikus koostöös ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni raames vastu võetud Pariisi kliimakokkuleppega (edaspidi „Pariisi kliimakokkulepe“). Eelarve paindlikkus on keskne põhimõtte nõukogu määrusega (EL, Euratom) 2020/2093 ⁽⁴⁾ kindlaks määratud mitmeaastases finantsraamistikus aastateks 2021–2027. Paindlikkuse mehhanismide kohaldamist jätkatakse, et liit saaks aegsamini reageerida ja tagada, et eelarvevahendeid kasutatakse seal, kus neid on kõige rohkem vaja.
- (5) Oma 1. märtsi 2017. aasta valges raamatus Euroopa tuleviku kohta on komisjon väljendanud muret isolatsionistlike suundumuste pärast, mis suurendavad kahtlusi avatud kaubanduse ja liidu sotsiaalse turumajanduse kasulikkuse suhtes üldiselt.
- (6) Oma 10. mai 2017. aasta aruteludokumendis üleilmastumise ohjamise kohta märgib komisjon, et oskustööjõu nõudluse suurenemise ja madalamat kvalifikatsiooni nõudvate töökohtade vähenemise peamine põhjus on kaubandusega seotud globaliseerumise ja tehnoloogiliste muutuste kombinatsioon. Kuigi tuleb tunnistada avatuma kaubanduse eeliseid, leiab komisjon, et sellega seotud negatiivse kõrvalmõju käsitlemiseks on vaja sobilikke vahendeid. Kuna globaliseerumise praegused eelised jagunevad juba inimeste ja piirkondade vahel ebaühtlaselt, avaldades globaliseerumise tõttu kannatavatele inimestele märkimisväärset mõju, on oht, et tehnoloogilised ja keskkonnamuutused süvendavad seda mõju veelgi. Seega tuleb koostöös solidaarsuse ja kestlikkuse põhimõtetega tagada, et globaliseerumisest saadav kasu jaotuks õiglasemalt, ühitades majanduskasvu ja tehnoloogia arengu piisava sotsiaalkaitse ning aktiivse toetusega juurdepääsuks töövõimalustele ning tegutsemiseks füüsilisest isikust ettevõtjana.
- (7) Oma 28. juuni 2017. aasta aruteludokumendis liidu rahanduse tuleviku kohta rõhutab komisjon vajadust vähendada majanduslikku ja sotsiaalset ebavõrdsust liikmesriikides ja nende vahel ning leiab, et on esmatähtis investeerida kestlikku arengusse, võrdsusse, sotsiaalsesse kaasatusse, haridusse ja koolitusse ning tervisesse.
- (8) Globaliseerumise, tehnoloogiliste muutuste ja kliimamuutuse tulemusel suureneb tõenäoliselt veelgi maailma majanduste omavaheline seotus ja vastastikune sõltuvus. Tööjõu ümberjaotamine on selliste muutuste lahutamatu ja paratamatu osa. Kui muutustest tulenevat kasu tahetakse jaotada õiglaselt, on äärmiselt oluline pakkuda abi koondatud töötajatele ja neile, keda koondamine ähvardab. Peamised liidu instrumendid, millega aidatakse koondamistest mõjutatud töötajaid, on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega loodav Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+), mille eesmärk on pakkuda ennetavat abi, ja EGF, mille eesmärk on pakkuda vastavalt vajadusele abi suurte restruktureerimise korral. Komisjoni 13. detsembri 2013. aasta teatis „Muutusteks ja restruktureerimiseks valmisolekut käsitlev ELi kvaliteediraamistik“ on liidu poliitikavahend, mis loob parimate tavade raamistiku ettevõtete restruktureerimise ettenägemiseks ja sellega tegelemiseks. Selles antakse põhjalik ülevaade sellest, kuidas tuleks asjakohaste poliitiliste vahendite abil tegeleda majandusliku kohanemise ja restruktureerimise kui katsumusega ning kohanemise ja restruktureerimise tööhõive- ja sotsiaalse mõjuga. Lisaks kutsutakse sellega liikmesriike üles kasutama liidu ja riiklike vahendeid viisil, mis tagab, et restruktureerimise sotsiaalset mõju, eelkõige tööhõivele avalduvat negatiivset mõju saab tõhusamalt leevendada.
- (9) Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond loodi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1927/2006 ⁽⁵⁾ aastatel 2007–2013 kehtiva mitmeaastase finantsraamistiku jaoks (edaspidi „fond“) selleks, et liit saaks näidata üles oma solidaarsust töötajatega, kes olid kaotanud töö maailma kaubanduses globaliseerumise tulemusel toimunud oluliste struktuurimuutuste tõttu.

⁽⁴⁾ Nõukogu 17. detsembri 2020. aasta määrus (EL, Euratom) 2020/2093, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027 (ELT L 433I, 22.12.2020, lk 11).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1927/2006 Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi loomise kohta (ELT L 406, 30.12.2006, lk 1).

- (10) Määruse (EÜ) nr 1927/2006 kohaldamisala laiendati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 546/2009 ⁽⁶⁾ komisjoni 26. novembri 2008. aasta teatises esitatud Euroopa majanduse elavdamise kava osana, et hõlmata ka töötajaid, kes olid kaotanud töö vahetult üleilmse finants- ja majanduskriisi tõttu.
- (11) Aastatel 2014–2020 kestva mitmeaastase finantsraamistiku kestuseks laiendati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1309/2013 ⁽⁷⁾ fondi kohaldamisala, et see hõlmaks mitte üksnes sellist töökohtade kaotamist, mis on tingitud tõsistest majandushäiretest, mida põhjustab ülemaailmse finants- ja majanduskriisi jätkumine, mida on käsitletud määruses (EÜ) nr 546/2009, vaid ka töökohtade kaotamist tulenevalt mis tahes uuest ülemaailmsest finants- ja majanduskriisist. Lisaks sellele muudeti Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) 2018/1046 ⁽⁸⁾ (edaspidi „finantsmäärus“) määrust (EL) nr 1309/2013, et sätestada muu hulgas normid, mis võimaldavad fondil erandkorras hõlmata ühes piirkonnas asuvate, kuid NACE Revision 2 osa tasemel määratletud eri majandussektorites tegutsevate väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) ühistaotlusi, kui taotluse esitanud liikmesriik tõendab, et VKEd on selles piirkonnas peamine või ainuke ettevõtlusliik.
- (12) Seoses Ühendkuningriigi võimaliku väljaastumisega liidust ilma väljaastumislepinguta muudeti Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/1796 ⁽⁹⁾ määrust (EL) nr 1309/2013 täpsustamaks, et sellisest väljaastumisest tulenevad koondamised kuuluvad fondi kohaldamisalasse. Kuna Ühendkuningriik astus liidust välja väljaastumislepinguga, siis seda määrust ei kohaldata.
- (13) Komisjon tegi fondi vahehindamise, et hinnata, kuidas ja millises ulatuses on selle eesmärgid saavutatud. Fond osutus tulemuslikuks, sest sellega saavutati suurem koondatud töötajate tööturule naasmise määr kui eelmisel programmitöö perioodil. Samuti leiti hindamisel, et fond lõi liidu lisaväärtust. Eelkõige kehtib see fondi kvantitatiivse mõju kohta, mis tähendab, et fondi abi ei suurendanud mitte ainult pakutavate teenuste arvu ja mitmekesisust, vaid ka kõnealuste teenuste intensiivsust. Lisaks on fondi sekkumismeetmed väga nähtavad ning näitavad üldsusele vahetult liidu lisaväärtust. Samal ajal tuvastati mitmesuguseid probleeme. Leiti, et kasutuselevõtmise menetlus oli liiga pikk. Lisaks on mitu liikmesriiki teatanud, et neil tekkis probleeme koondamise põhjustanud sündmuste kohta põhjaliku taustaanalüüsi tegemisel. Peamine põhjus, mis takistas liikmesriike toetust taotlemast, olid nende finants- ja institutsioonilise suutlikkusega seotud probleemid. Seda võis lihtsalt põhjustada personali vähesus – praegu võivad liikmesriigid küsida tehnilist abi ainult siis, kui nad rakendavad fondi toetust. Kuna koondamised võivad toimuda ootamatult, on tähtis tagada, et liikmesriigid oleksid valmis kohe reageerima ja saaksid esitada taotluse viivitusega. Lisaks paistab, et teatavates liikmesriikides on vaja teha palju rohkem tööd institutsioonilise suutlikkuse suurendamiseks, et tagada EGF-i sekkumiste tõhus ja tulemuslik rakendamine. Ka peeti 500 koondatud töötaja künnist liiga kõrgeks, eelkõige väiksema asustustihedusega piirkondades.
- (14) EGFil on jätkuvalt tähtis roll paindliku instrumendina, mis võimaldab toetada töötajaid, kes on kaotanud oma töö suuremahuliste restruktureerimiste käigus, ja aidata neil võimalikult kiiresti leida uus töökoht. Liit peaks ka edaspidi andma konkreetset ühekordset rahalist toetust, et hõlbustada koondatud töötajate inimväärsele ja püsivale tööle naasmist aladel, sektorites, territooriumidel või tööturgudel, mis kannatavad tõsiste majandushäirete tõttu. Võttes arvesse avatud kaubanduse ning majandus- ja finantsarengu, nagu asümmeetriliste majandusšokkide, tehnoloogiliste muutuste, digiteerimise, liidu kaubandussuhetes või siseturu struktuuris toimuvate oluliste muutuste, samuti muude tegurite, sealhulgas vähese CO₂ heitega majandusele ülemineku koos- ja vastastikust mõju

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta määrus (EÜ) nr 546/2009, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1927/2006 Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi loomise kohta (ELT L 167, 29.6.2009, lk 26).

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1309/2013, mis käsitleb Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (2014–2020) ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1927/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 855).

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu uldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 2019. aasta määrus (EL) 2019/1796, millega muudetakse määrust (EL) nr 1309/2013, mis käsitleb Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (2014–2020) (ELT L 279 I, 31.10.2019, lk 4).

ning arvestades, et järjest raskem on välja tuua üht konkreetset tegurit, mis põhjustab koondamisi, tuleks EGFi kasutada ainult juhul, kui restruktureerimisel on märkimisväärne mõju. Arvestades EGFi eesmärki pakkuda abi hädaolukorras, täiendades ESF+ pakutavat ennetavama iseloomuga abi, peaks EGF jääma paindlikuks erivahendiks väljaspool mitmeaastase finantsraamistiku eelarve ülemmäärasid, nagu on sätestatud komisjoni 2. mai 2018. aasta teatistes „Tänapäevane eelarve liidu jaoks, mis hoiab kaitseb ja avardab võimalusi: mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027“ ja selle lisa.

- (15) Selleks, et säilitada EGFi üleeuroopaline mõõde, tuleks esitada toetustaotlus juhul, kui suurel restruktureerimisel on märkimisväärne mõju piirkonna või kohalikule majandusele. Sellise mõju kindlaksmääramisel tuleks aluseks võtta minimaalne arv kaotatud töökohti konkreetse võrdlusperioodi jooksul. Võttes arvesse vahehindamise tulemusi, tuleks künniseks kehtestada 200 kaotatud töökohta neljakuulise võrdlusperioodi jooksul (või valdkondlike juhtumite puhul kuue kuu jooksul). Võttes arvesse, et koondamislainetel, mis toimuvad eri sektorites, kuid samas piirkonnas, on võrdselt märkimisväärne mõju kohalikule tööturule, peaksid olema võimalikud ka piirkondlikud taotlused. Selliste väikeste tööturgude puhul nagu väikesed liikmesriigid või kauged piirkonnad, sealhulgas äärepoolseimad piirkonnad, millele on osutatud ELi toimimise lepingu artiklis 349, või erandlikel asjaoludel, peaks olema võimalik esitada taotlusi ka juhul, kui koondamisi on vähem. Üldiselt ei tohiks liikmesriigid esitada oma taotlusi EGFi toetuse saamiseks hiljem kui 12 nädalat pärast võrdlusperioodi lõppu. Et aga vältida rahastamislünki asjaolu tõttu, et käesolev määrus jõustub pärast 1. jaanuari 2021, ja tagada õiguskindlus, tuleks kõnealune tähtaeg 1. jaanuarist 2021 kuni käesoleva määruse jõustumiseni peatada.
- (16) EGFi kui suurte restruktureerimiste jaoks loodud fondi ei peaks saama kasutusele võtta juhul, kui avalikus sektoris toimuv koondamine on tingitud eelarvekärbetest. Ent EGFi peaks olema võimalik toetada töötajaid, kes on koondatud ettevõtetest, mis on konkurentsiturul aktiivsed ning mis tarnivad kaupu või osutavad teenuseid avaliku sektori rahastatavatele üksustele, keda mõjutavad eelarvekärped. EGFi peaks olema võimalik toetada ka füüsilisest isikust ettevõtjaid, kes on tegevuse lõpetanud eelarvekärbete tõttu.
- (17) Selleks et näidata üles liidu solidaarsust töötutega, tuleks EGFi kui reageerimisfondi kaasrahastamise määr viia vastavusse ESF+ kui proaktiivse fondi kõrgeima kaasrahastamise määraga asjaomases liikmesriigis, kuid see ei tohiks ühelgi juhul olla madalam kui 60 %.
- (18) Komisjon peaks EGFi eraldatud liidu eelarve osa täitma eelarve jagatud täitmise korras finantsmääruse tähenduses. Seepärast peaksid komisjon ja liikmesriigid EGFi rakendamisel eelarve jagatud täitmisel järgima finantsmääruses osutatud põhimõtteid, nagu usaldusväärne finantsjuhtimine, läbipaistvus ja mittediskrimineerimine.
- (19) Euroopa Muutuste Seirekeskus, mis asub Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Fondi juures Dublinis, aitab komisjonil ja liikmesriikidel läbi viia kvalitatiivseid ja kvantitatiivseid analüüse, millest on abi globaliseerumise suundumuste, tehnoloogiliste ja keskkonnamuutuste, restruktureerimise ja EGFi kasutamise hindamisel. Euroopa restruktureerimise jälgimise vahendiga, mida ajakohastatakse pidevalt, jälgitakse teateid suuremahulistest restruktureerimistest kogu liidus, toetudes riiklike korrespondentide võrgustikule. See võib aidata tuvastada võimalikke sekkumisuhtumeid varases etapis.
- (20) Koondatud töötajatel ja tegevuse lõpetanud füüsilisest isikust ettevõtjatel peaks olema EGFi võrdne juurdepääs, sõltumata nende töölepingu või töösuhte liigist. Seetõttu tuleks käesoleva määruse kohaldamisel käsitada võimalike EGFi toetuse saajatena nii koondatud töötajaid kui ka füüsilisest isikust ettevõtjaid, kes on oma tegevuse lõpetanud.

- (21) EGFi rahalist toetust tuleks peamiselt kasutada aktiivseteks tööturupoliitika meetmeteks ja individuaalseteks teenusteks, mille eesmärk on aidata toetusesaajatel naasta kiiresti inimväärsel ja püsivale tööle oma algsel tegevusalal või väljaspool seda, ja valmistada neid samal ajal ette üleminekuks keskkonnasäästlikumale ja digitaalsemale Euroopa majandusele. Toetustega tuleks edendada ka füüsilisest isikust ettevõtjate tegevust ning ettevõtete asutamist, sealhulgas ettevõtete ühenduste loomise kaudu. Meetmed peaksid kajastama kohaliku või piirkondliku tööturu tulevase vajadusi. Siiski tuleks alati asjakohasel juhul toetada ka koondatud töötajate liikuvust, et aidata neil leida tööd mujal. Erilist tähelepanu tuleks pöörata digiajastul vajalike oskuste levitamisele ja vajaduse korral sooliste stereotüüpide kaotamisele tööhõives. Tuleks piirata rahaliste toetuste lisamist individuaalsete teenuste kooskõlastatud paketti. EGFi toetatavad meetmed ei peaks asendama passiivseid sotsiaalkaitsemeetmeid. Tööandjaid tuleks julgustada osalema EGFi toetatavate meetmete riiklikus kaasrahastamises lisaks meetmetele, mida nad peavad võtma riigisisese õiguse või kollektiivilepingute kohaselt.
- (22) Kavandades ja rakendades individuaalsete teenuste kooskõlastatud paketti, mille eesmärk on hõlbustada sihtrühmas olevate toetusesaajate tööturule naasmist, peaksid liikmesriigid võtma arvesse digiarengu tegevuskava ja digitaalse ühtse turu strateegia eesmärgi. Erilist tähelepanu tuleks pöörata soolisele palgalõhele info- ja kommunikatsioonitehnoloogia- (IKT-) ning teaduse, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatika (STEM) sektoris, edendades naiste ümberõpet ja ümberkvalifitseerumist nendesse sektoritesse. Individuaalsete teenuste kooskõlastatud paketi kavandamisel ja rakendamisel peaksid liikmesriigid püüdma suurendada vähemesindatud sugupoole osalemist, aidates seeläbi vähendada soolist palgalõhet ja pensionilõhet.
- (23) Võttes arvesse asjaolu, et majanduse digipöördeks on vaja teataval tasemel tööjõu digipädevust, peaks digiajastul vajalike oskuste levitamine olema iga pakutud individuaalsete teenuste kooskõlastatud paketi horisontaalne osa.
- (24) Aktiivse tööturupoliitika meetmete koostamisel peaksid liikmesriigid eelistama meetmeid, mis aitavad märkimisväärselt kaasa toetusesaajate tööalasele konkurentsivõimele. Liikmesriigid peaksid püüdlema selle poole, et võimalikult suur osa nimetatud meetmetes osalevatest toetusesaajatest naaseks püsivale töökohale niipea kui võimalik kuue kuu jooksul pärast rakenduseperioodi lõppu. Individuaalsete teenuste kooskõlastatud paketi kujundamisel tuleks vajaduse korral arvesse võtta koondamise põhjust ja prognoosida tulevase tööturu võimalusi ja vajalikke oskusi. Individuaalsete teenuste kooskõlastatud pakett peaks olema kooskõlas üleminekuga ressursitõhusale ja kestlikule majandusele.
- (25) Liikmesriigid peaksid aktiivse tööturupoliitika meetmete kavandamisel pöörama erilist tähelepanu ebasoodsas olukorras olevatele toetusesaajatele, sealhulgas puuetega inimestele, inimestele, kellel on hooldusvajadusega lähedasi, noortele ja vanemaelastele, madala kvalifikatsiooniga, rändaja taustaga ja vaesuse ohus olevatele töötutele, sest neil rühmadel on eriti raske tööturule naasta. Sellegipoolest tuleks EGFi rakendamisel järgida ja edendada liidu põhiväärtuste hulka kuuluvaid ja sambaga ettenähtud soolise võrdsuslikkuse ja mittediskrimineerimise põhimõtteid.
- (26) Et toetusesaajaid tõhusalt ja kiiresti aidata, peaksid liikmesriigid tegema kõik endast oleneva, et esitada taotlemisel korrektselt täidetud taotlused EGFi rahalise toetuse saamiseks. Kui komisjon nõuab lisateavet taotluse hindamiseks, tuleks sellise teabe esitamiseks ette näha tähtaeg. Nii liikmesriigid kui ka liidu institutsioonid peaksid püüdma menetleda taotlusi võimalikult kiiresti.
- (27) Toetusesaajate ning meetmete rakendamise eest vastutavate asutuste huvides peaks taotluse esitanud liikmesriik kõiki taotlemismenetluse osalisi menetluse käiguga kursis hoidma ning jätkama võimaluse korral nende teavitamist meetmete rakendamise ajal.

- (28) Kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega ei tohiks EGFi rahalised toetused asendada toetusmeetmeid, mis on toetusesaajatele kättesaadavad muude liidu fondide või muude liidu poliitikavaldkondade või programmide kaudu, vaid nad peaksid neid võimaluse korral täiendama.
- (29) Tuleks lisada erisätted EGFi sekkumiste ja tulemustega seotud teabe- ja teavitustegevuse kohta. Liikmesriigid ja EGFi sidusrühmad peaksid suurendama teadlikkust liidu rahastamise tulemustest, teavitades sellest üldsust. Liidu meetmete nähtavuse tagamiseks kohapeal on oluline läbipaistvus ja teavitamine, mis peaksid põhinema täpsel ja ajakohasel teabel. Selleks et tutvustada EGFi ning näidata selle lisaväärtust liidu eelarve osana, tuleks liikmesriikide välja töötatud teavitamise ja nähtavusega seotud materjalid teha liidu institutsioonidele, organitele ja asutustele taotluse korral kättesaadavaks. Liidule tuleks seetõttu anda kasutustasuta ja tagasivõtmatu lihtlitsents kõnealuste materjalide kasutamiseks ja kõik materjalidega seotud olemasolevad õigused.
- (30) Käesoleva määruse rakendamise lihtsustamiseks peaks kulude katteks saama rahalist toetust EGFi alates kuupäevast, mil liikmesriik alustab individuaalsete teenuste osutamist, või alates kuupäevast, mil liikmesriigil tekivad EGFi rakendamisel halduskulud.
- (31) Et täita nõuded, mis tekivad iseäranis aasta esimeste kuude jooksul, mil muudelt eelarveridadelt ümberpaigutamine on eriti keeruline, tuleks iga-aastases eelarvemenetluses jätta EGFi eelarvereale piisavad maksete assigneeringud.
- (32) EGFi eelarveraamistik määratakse kindlaks mitmeaastase finantsraamistikuga aastateks 2021–2027 ning Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni 16. detsembri 2020. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppega, mis käsitleb eelarvedistsipliini, eelarvealast koostööd ning usaldusväärset finantsjuhtimist, samuti uusi omavahendeid, sealhulgas uute omavahendite kasutuselevõtmise suunas liikumise tegevuskava ⁽¹⁰⁾.
- (33) Toetusesaajate huvides peaks abi olema võimalikult kiiresti ja tõhusalt kättesaadav. Liikmesriigid ja EGFi otsustusprotsessi kaasatud liidu institutsioonid peaksid tegema kõik endast oleneva, et vähendada menetlusaega ja lihtsustada menetlusi ning tagada EGFi kasutuselevõtmist käsitlevate otsuste sujuv ja kiire vastuvõtmine.
- (34) VKEd on liidu majanduse selgroog. Seetõttu on ettevõtluse edendamine ja VKEd toetamine majanduskasvu, innovatsiooni, töökohtade loomise ja sotsiaalse integreerimise jaoks esmatähtis. Liit toetab aktiivselt ettevõtlust, innustades inimesi asutama oma ettevõtet. Suurte restruktureerimiste korral peaks olema võimalik aidata koondatud töötajaid ettevõtlusega alustamisel. Ettevõtte tegevuse lõpetamise korral peaks samuti olema võimalik aidata koondatud töötajatel võtta üle mõned või kõik nende endiste tööandjate tegevused.
- (35) Läbipaistvuse ja teavitamise eesmärgil peaksid liikmesriigid lõpparuannetes avalikustama üksikasjad mis tahes riigiabi või liidu rahastamise kohta, mida töötajaid koondav ettevõtte sai aruande esitamisele eelnenud viie aasta jooksul. Seda nõuet ei tohiks aga kohaldada mikroettevõtjate või VKEd, eelkõige idu- ja kasvufaasis ettevõtjate suhtes, et vältida liikmesriikide ebaproportsionaalset töökoormust, eelkõige juhul, kui EGFi valdkondlikud taotlused hõlmavad rohkem kui üht mikroettevõtjat või VKEd.

⁽¹⁰⁾ ELT L 433 I, 22.12.2020, lk 28.

- (36) Vastavalt 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe⁽¹¹⁾ punktidele 22 ja 23 tuleks EGFi hinnata teabe alusel, mis on kogutud seirenormide alusel, vältides samal ajal eelkõige liikmesriikidele langevat töökoormust ja ülereguleerimist. Seirenormid peaksid asjakohasel juhul sisaldama mõõdetavaid näitajaid, mille alusel hinnata EGFi mõju kohapeal.
- (37) Selleks et Euroopa Parlament saaks teha poliitilist kontrolli ja komisjon pidevalt jälgida EGFi toetustega saavutatud tulemusi, peaksid asjaomased liikmesriigid esitama EGFi rakendamise kohta lõpparuande.
- (38) Liikmesriigid peaksid toetama komisjoni hindamiste läbiviimisel, edastades selleks nende käsutuses olevad asjakohased andmed.
- (39) Tulevaste hindamiste hõlbustamiseks tuleks pärast iga EGFi rahalise toetuse rakendamist korraldada toetusesaajate küsitlus. Osalejatel peaks olema võimalik toetusesaajate küsitluses osaleda vähemalt nelja nädala jooksul ja seda tuleks alustada kuuendal kuul pärast rakendamisperioodi lõppu. Liikmesriigid peaksid abistama komisjoni toetusesaajate küsitluse korraldamisel, innustades toetusesaajaid küsitluses osalema ja saates neile osalemiskutse ning vähemalt ühe meeldetuletuse. Liikmesriigid peaksid teatama komisjonile, milliseid jõupingutusi nad toetusesaajate kontakteerumiseks tegid. Komisjon peaks kogutud andmeid kasutama hindamiseks. Selleks et tagada eri sekkumiste võrreldavus, peaks komisjon tihedas koostöös liikmesriikidega koostama toetusesaajate küsitluse vormi ning tagama, et see tõlgitakse kõikidesse liidu institutsioonide ametlikes keeltesse.
- (40) Lähtudes eesmärgist kaotada ebavõrdsus ning edendada võrdõiguslikkust meeste ja naiste vahel, peaksid EGFIGa seotud analüüsid ja aruanded sisaldama sooliselt eristatud teavet.
- (41) Käesoleva määruse lisas tuleks esitada selliste näitajate loetelu, mis aitavad jälgida EGFi kasutamist ning eelkõige selle eesmärkide saavutamiseks tehtud edusamme. Vajaduse korral võib komisjon esitada seadusandliku ettepaneku nende näitajate muutmiseks.
- (42) Liikmesriigid peaksid jääma vastutavaks rahalise toetuse kasutamise ja liidu rahastatavate meetmete juhtimise ja kontrollimise eest vastavalt finantsmäärusele. Liikmesriigid peaksid EGFi saadud rahalise toetuse kasutamist põhjendama. EGFi sekkumise lühikest rakendusperioodi silmas pidades tuleks aruandluskohustuse puhul arvesse võtta sellise sekkumise eripära.
- (43) Liikmesriigid peaksid ära hoidma, avastama ja tõhusalt käsitlema kõiki toetusesaajate poolseid õigusnormide rikkumisi, sealhulgas kelmusi ja pettusi. Lisaks on Euroopa Pettustevastasel Ametil (OLAF) vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL, Euratom) nr 883/2013⁽¹²⁾ ning nõukogu määrustele (EÜ, Euratom) nr 2988/95⁽¹³⁾ ja (Euratom, EÜ) nr 2185/96⁽¹⁴⁾ õigus korraldada haldusjuurdlust, sealhulgas kohapealseid kontrole ja inspekteerimisi, et teha kindlaks, kas on esinenud kelmust, pettust, korruptsiooni või muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust. Euroopa Prokuratuuril on nõukogu määruse (EL) 2017/1939⁽¹⁵⁾ kohaselt õigus uurida liidu finantshuve kahjustavaid kuritegusid, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2017/1371,⁽¹⁶⁾ ja esitada süüdistusi.

⁽¹¹⁾ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

⁽¹²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlust ja millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

⁽¹³⁾ Nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuve kaitse kohta (EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1).

⁽¹⁴⁾ Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramise eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

⁽¹⁵⁾ Nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel (ELT L 283, 31.10.2017, lk 1).

⁽¹⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/1371, mis käsitleb võitlust liidu finantshuve kahjustavate pettuste vastu kriminaalõiguse abil (ELT L 198, 28.7.2017, lk 29).

Liikmesriigid peaksid võtma vajalikke meetmeid selle tagamiseks, et iga isik või üksus, kes saab liidu vahendeid, teeb liidu finantshuvide kaitsel igakülgselt koostööd, annab komisjonile, OLAFile, kontrollikoja ja tõhustatud koostöös osalevate liikmesriikide puhul kooskõlas määrusega (EL) 2017/1939 Euroopa Prokuratuurile vajalikud õigused ja nõutava juurdepääsu ning tagab, et kolmandad isikud, kes on kaasatud liidu vahendite haldamisse, annavad samaväärsed õigused. Liikmesriigid peaksid teatama komisjonile igast avastatud õigusnormide rikkumisest, sealhulgas kelmusest või pettusest, ning õigusnormide rikkumise puhul võetud järelmeetmetest ja OLAFi juurdluste järelmeetmetest. Liikmesriigid peaksid kõikides kahtlustatava või kindlakstehtud kelmuse või pettusega seotud küsimustes tegema koostööd komisjoni, OLAFi, kontrollikoja ja asjakohasel juhul Euroopa Prokuratuuriga kooskõlas finantsmääruse artikli 63 lõike 2 punktiga d.

- (44) Liidu eelarve kaitse tõhustamiseks peaks komisjon tegema kättesaadavaks integreeritud ja koostalitlusvõimelise teabe- ja seiresüsteemi, sealhulgas ühtse andmekaeve- ja riskihindamisvahendi, et saada juurdepääs asjakohastele andmetele ja neid andmeid analüüsida, ning komisjon peaks innustama selle kasutamist, et tagada selle üldine kohaldamine liikmesriikides.
- (45) Finantsmääruses on sätestatud liidu eelarve täitmise reeglid, sealhulgas reeglid toetuste, auhindade, hangete, eelarve kaudse täitmise, rahastamisvahendite, eelarveliste tagatiste, finantsabi ja välisekspertide tasustamise kohta. ELi toimimise lepingu artikli 322 alusel vastu võetud reeglid hõlmavad ka üldist tingimuslikkuse korda liidu eelarve kaitsmiseks.
- (46) Võttes arvesse, kui tähtis on võidelda kliimamuutuste vastu kooskõlas liidu kohustustega rakendada Pariisi kokkulepe ning kohustusega saavutada ÜRO kestliku arengu eesmärgid, peaksid käesoleva määruse kohased meetmed aitama saavutada eesmärki eraldada 30 % kõikidest liidu eelarve raames tehtavatest kulutustest kliimaeesmärkide toetamiseks, ning eesmärki eraldada 2024. aastal 7,5 % ning 2026. ja 2027. aastal 10 % liidu eelarvest bioloogilise mitmekesisusega seotud kuludeks, võttes arvesse kliima- ja bioloogilise mitmekesisuse eesmärkide kattuvust.
- (47) EGFi kasutamise paremaks jälgimiseks peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat määrust, sätestades kriteeriumid, mille alusel määratakse kindlaks teatavad õigusnormide rikkumise juhud, millest tuleb teatada, ja andmed, mille liikmesriigid peavad esitama, et ära hoida, avastada ja kõrvaldada õigusnormide rikkumisi, sealhulgas kelmusi ja pettusi, ning nõuda sisse alusetult makstud summad ja kogunenud intress. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
- (48) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused seoses toetusesaajate küsitluse korraldamisega ja õigusnormide rikkumisest teatamise vormiga, tuleks komisjonile anda rakendamisolulised. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁽¹⁷⁾.
- (49) Kuna käesoleva määruse eesmärke ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid meetmete ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

⁽¹⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisoluliste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

(50) Selleks et tagada asjaomases poliitikavaldkonnas toetuse andmise järjepidevus ja võimaldada rakendamist alates mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 algusest, on vaja ette näha käesoleva määruse kohaldamine alates eelarveaasta 2021 algusest. Komisjon peaks algatama eelarvemenetluse üksnes käesoleva määruse jõustumise korral.

(51) Määrus (EL) nr 1309/2013 tuleks seetõttu kehtetuks tunnistada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimise ja kohaldamisala

1. Käesoleva määrusega luuakse Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond koondatud töötajate toetuseks (EGF) mitmeaastase finantsraamistiku kestuseks ajavahemikul 2021–2027.

Selles sätestatakse EGFi eesmärgid, liidupoolse rahastamise vormid ja reeglid, sealhulgas artiklis 6 osutatud toetusesaajatele mõeldud meetmete jaoks EGFist rahalise toetuse saamiseks liikmesriikide taotlusi käsitlevad reeglid.

2. Artikli 4 kohaselt antakse EGFist toetust koondatud töötajatele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele, kes on tegevuse lõpetanud suurte restruktureerimiste tagajärjel.

Artikkel 2

Missioon ja eesmärgid

1. EGF toetab globaliseerumisest ning tehnoloogilistest ja keskkonnamuutustest tulenevat sotsiaal-majanduslikku ümberkujundamist, aidates koondatud töötajatel ning tegevuse lõpetanud füüsilisest isikust ettevõtjatel kohaneda struktuuriliste muutustega. EGF on hädaabifond, mis tegutseb reageerivalt. EGF aitab rakendada Euroopa sotsiaalõiguste samba raames kindlaks määratud põhimõtteid ning tugevdada sotsiaalset ja majanduslikku ühtekuuluvust piirkondade ja liikmesriikide vahel.

2. EGFi eesmärgid on näidata üles solidaarsust ning edendada inimväärset ja kestlikku tööhõivet liidus, pakkudes abi suurte restruktureerimiste korral, eelkõige siis, kui nende põhjuseks on globaliseerumisega seotud probleemid, nagu maailmakaubanduses toimuvad struktuurimuutused, kaubandusvaidlused, olulised muutused liidu kaubandussuhetes või siseturu struktuuris, finants- või majanduskriis, üleminek vähesse CO₂ heitega majandusele, digiteerimine või automatiseerimine. EGF aitab toetusesaajatel naasta võimalikult kiiresti inimväärsele ja püsivale tööle. Eriline rõhk on meetmetel, millega aidatakse kõige ebasoodsamas olukorras olevaid rühmi.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „koondatud töötaja“ – töötaja, olenemata tema töösuhte liigist ja kestusest, kelle tööleping või töösuhe on lõppenud enne tähtaega koondamise tõttu või kelle töölepingut või töösuhet ei pikendata majanduslikel põhjustel;
- 2) „füüsilisest isikust ettevõtja“ – füüsiline isik, kellel on alla kümne töötaja;
- 3) „toetusesaaja“ – füüsiline isik, kes osaleb EGFist kaasrahastatavates meetmetes;
- 4) „õigusnormide rikkumine“ – kohaldatava õiguse rikkumine, mis tuleneb EGFi rakendamisega seotud ettevõtja tegevusest või tegevusetusest, mis on kahjustanud või oleks võinud kahjustada liidu eelarvet, tekitades selles põhjendamatuid kulusi;

- 5) „rakendusperiood“ – periood, mis algab artikli 8 lõike 7 punktis j osutatud kuupäevadel ja lõpeb 24 kuu möödumisel rahalise toetuse andmise otsuse jõustumise kuupäevast vastavalt artikli 15 lõikele 2.

Artikkel 4

Sekkumiskriteeriumid

1. Liikmesriigid võivad taotleda EGFi rahalise toetuse saamist koondatud töötajatele ja tegevuse lõpetanud füüsilisest isikust ettevõtjatele mõeldud meetmete jaoks vastavalt käesoleva artikli sätetele.
2. Suurte restruktureerimiste korral antakse EGFi rahalist toetust juhul, kui üks järgnevatest kriteeriumitest on täidetud:
 - a) neljakuulise võrdlusperioodi jooksul lõpetab liikmesriigi ettevõttes tegevuse vähemalt 200 koondatud töötajat või füüsilisest isikust ettevõtjat, sealhulgas juhul, kui kõnealune tegevuse lõpetamine toimub ettevõtte tarnijate või tootmisahela järgmise etapi tootjate juures;
 - b) kuuekuulise võrdlusperioodi jooksul lõpetab tegevuse vähemalt 200 koondatud töötajat või füüsilisest isikust ettevõtjat, kes töötavad eelkõige VKEdes, mis kõik tegutsevad samas NACE Revision 2 osa tasemel määratletud majandussektoris ja asuvad ühes NUTSi 2. tasandi piirkonnas või kahes külgnevas piirkonnas või rohkem kui kahes NUTSi 2. tasandi külgnevas piirkonnas, tingimusel et nende piirkondade hulgast kahes on kokku puudutatud vähemalt 200 töötajat või füüsilisest isikust ettevõtjat;
 - c) neljakuulise võrdlusperioodi jooksul lõpetab tegevuse vähemalt 200 koondatud töötajat või füüsilisest isikust ettevõtjat, kes töötavad eelkõige VKEdes, mis kõik tegutsevad samas NACE Revision 2 osa tasemel määratletud majandussektoris või eri majandussektorites ja asuvad samas NUTSi 2. tasandi piirkonnas.
3. Väikestel tööturgudel, eriti VKEdega seotud taotluste puhul, käsitatakse liikmesriigi poolt käesoleva artikli alusel toetuse saamiseks esitatud nõuetekohaselt põhjendatud taotlust vastuvõetavana isegi juhul, kui lõikes 2 sätestatud kriteeriumid ei ole täielikult täidetud, tingimusel et koondamisel on tööhõivele ja kohalikule, piirkondlikule või riigi majandusele ulatuslik negatiivne mõju. Sellisel juhul peab taotluse esitanud liikmesriik täpsustama, milline lõikes 2 sätestatud sekkumiskriteerium ei ole täielikult täidetud.
4. Eriolukorras kohaldatakse lõiget 3 ka muude kui väikeste tööturgude suhtes. Sellistel juhtudel antud rahaliste toetuste kogusumma ei tohi ületada 15 % EGFi iga-aastasest ülemmäärast.
5. EGFi ei võeta kasutusele, kui avaliku sektori töötajad on koondatud liikmesriigi eelarvekärbete tulemusena.

Artikkel 5

Koondamiste ja tegevuse lõpetamise juhtude arvutamine

Taotluse esitanud liikmesriik täpsustab meetodit, mida on kasutatud artikli 4 kohaldamiseks koondatud töötajate ja tegevuse lõpetanud füüsilisest isikust ettevõtjate arvu arvutamisel ühe või mitme järgmise kuupäeva seisuga:

- a) kuupäev, mil tööandja teavitas pädevat asutust kirjalikult kavandatavast kollektiivsest koondamisest vastavalt nõukogu direktiivi 98/59/EÜ ⁽¹⁸⁾ artikli 3 lõikele 1;
- b) kuupäev, mil tööandja esitas töötajale teate tema koondamise või töölepingu või töösuhte lõpetamise kohta;
- c) töölepingu või töösuhte tegeliku lõpetamise või ettenähtud lõppemise kuupäev;

⁽¹⁸⁾ Nõukogu 20. juuli 1998. aasta direktiiv 98/59/EÜ kollektiivseid koondamisi käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 225, 12.8.1998, lk 16).

- d) kasutajaettevõtjasse lähetatud töötaja lähetuse lõppemise kuupäev;
- e) füüsilisest isikust ettevõtja puhul kuupäev, mil tegevus lõpetati kooskõlas riigiseste õigus- või haldusnormidega.

Käesoleva artikli esimese lõigu punktis a osutatud juhtudel annab taotluse esitanud liikmesriik komisjonile lisateavet artikli 4 kohaselt toimunud koondamiste tegeliku arvu kohta, enne kui komisjon oma hindamise lõpetab.

Artikkel 6

Abikõlblikud toetusesaajad

Taotluse esitanud liikmesriik võib vastavalt artiklile 7 pakkuda EGFist kaasrahastatavat individuaalsete teenuste kooskõlastatud paketti (edaspidi „kooskõlastatud pakett“) abikõlblikele toetusesaajatele. Sellised abikõlblikud toetusesaajad võivad olla:

- a) koondatud töötajad ja füüsilisest isikust ettevõtjad, kes on tegevuse lõpetanud artikli 4 lõigetes 1–4 sätestatud võrdlusperioodidel ning kelle arv on arvutatud vastavalt artiklile 5;
- b) koondatud töötajad ja füüsilisest isikust ettevõtjad, kes on tegevuse lõpetanud muul ajal kui artiklis 4 sätestatud võrdlusperioodil ning kelle arv on arvutatud vastavalt artiklile 5, nimelt kuus kuud enne võrdlusperioodi algust või ajavahemikul, mis jääb võrdlusperioodi lõpu ja komisjoni poolt hindamise lõpetamisele eelneva kuupäeva vahele.

Esimese lõigu punktis b osutatud töötajad ja füüsilisest isikust ettevõtjad loetakse abikõlblikeks toetusesaajateks juhul, kui on võimalik kindlaks teha selge põhjuslik seos sündmusega, mis põhjustas koondamise või tegevuse lõpetamise asjaomasel võrdlusperioodil.

Artikkel 7

Rahastamiskõlblikud meetmed

1. EGF-i rahalist toetust võib anda aktiivsete tööturupoliitika meetmete jaoks, mis moodustavad kooskõlastatud paketi osa, ja mis on kujundatud selliselt, et hõlbustada sihtrühmas olevate toetusesaajate, eelkõige neist kõige ebasoodsamas olukorras olevate toetusesaajate tööturule naasmist või füüsilisest isikust ettevõtjaks hakkamist.

2. Arvestades digiajastul ja ressursitõhusas majanduses vajalike oskuste tähtsust, käsitatakse selliste oskuste levitamist kooskõlastatud pakettide kavandamise horisontaalse elemendina. Koolitusvajadused ja -tase peavad olema kohandatud iga toetusesaaja kvalifikatsioonile ja oskustele.

Kooskõlastatud pakett võib sisaldada järgmist:

- a) inimese vajadustele kohandatud koolitus ja ümberõpe, mis on muu hulgas seotud info- ja kommunikatsioonitehnoloogiaalaste ning muude digiajastul vajalike oskustega, omandatud teadmiste ja oskuste tõendamine, individuaalsed tööotsingute toetamise teenused ja rühmadele mõeldud tegevused, kutsenõustamine, nõustamisteenused, juhendamine, koondamisjärgne abi, ettevõtluse edendamine, füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise, ettevõtte asutamise, töötajate ülevõtmise toetamine ning koostöömeetmed;
- b) erimeetmed, mida võetakse piiratud ajavahemikul, nagu tööotsingu toetus, töölevõtmise stiimulid tööandjatele, liikuvustoetus, lapsehoiutoetus, koolitustoetus, elamiskulude toetus, ja toetus hooldajatele.

Kulutused teise lõigu punktis b osutatud meetmetele ei tohi ületada 35 % kooskõlastatud paketi kogumaksumusest.

Füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise, ettevõtte asutamise ja töötajatepoolse väljaostu puhul ei tohi investeeringud ületada 22 000 eurot toetusesaaja kohta.

Kooskõlastatud paketi koostamisel prognoositakse tööturu väljavaateid ja nõutavaid oskusi. Kooskõlastatud pakett peab olema kooskõlas üleminekuga ressursitõhusale ja kestlikule majandusele, keskenduma digitaalsel tööstusajastul vajalike oskuste levitamisele ning arvestama nõudlusega kohalikul tööturul.

3. Järgmised kulud ei ole EGFist toetuse saamiseks rahastamiskõlblikud:

- a) lõike 2 teise lõigu punktis b osutatud piiratud ajavahemikul võetavad erimeetmed, kui nende meetmete puhul ei nõuta sihtrühmas olevate toetusesaajate aktiivset osalemist töötöisingul või koolitustegevuses;
- b) meetmed, mida ettevõtjad peavad võtma riigisisese õiguse või kollektiivlepingute kohaselt.

EGFist toetatavad meetmed ei asenda passiivseid sotsiaalkaitsemeetmeid.

4. Kooskõlastatud pakett koostatakse kas sihtrühmas olevate toetusesaajate või nende esindajate või sotsiaalpartneritega konsulteerides.

5. Taotluse esitanud liikmesriigi algatusel võib EGFist toetust anda ettevalmistus-, haldus-, teavitamis- ja reklaami- ning kontrolli- ja aruandlustegevuse jaoks.

Artikkel 8

Taotlused

1. Liikmesriik esitab komisjonile taotluse EGFist rahalise toetuse saamiseks 12 nädala jooksul alates artikli 4 lõikes 2, 3 või 4 sätestatud tingimuste täitmise kuupäevast.

2. Lõikes 1 osutatud tähtaeg peatatakse 1. jaanuarist 2021 kuni 3. maini 2021.

3. Taotluse esitanud liikmesriigi taotluse korral annab komisjon suuniseid kogu taotlusmenetluse jooksul.

4. 10 tööpäeva jooksul alates taotluse esitamise kuupäevast või asjakohasel juhul 10 tööpäeva jooksul alates kuupäevast, mil komisjon on saanud kätte taotluse tõlke, olenevalt sellest, kumb kuupäev on hilisem, kinnitab komisjon taotluse kättesaamist ja küsib taotluse esitanud liikmesriigilt võimalikku lisateavet, mida on vaja taotluse hindamiseks.

5. Kui komisjon küsib lisateavet, vastab liikmesriik 15 tööpäeva jooksul alates teabenõude esitamise kuupäevast. Taotluse esitanud liikmesriigi taotluse korral pikendab komisjon seda tähtaega 10 tööpäeva võrra. Kõik sellised pikendamistaotlused peavad olema igakülselt põhjendatud.

6. Komisjon hindab taotluse esitanud liikmesriigi esitatud teabe põhjal taotluse vastavust rahalise toetuse andmise tingimustele ja viib selle hindamise lõpule 50 tööpäeva jooksul alates täieliku taotluse või asjakohasel juhul taotluse tõlke saamisest.

Kui komisjonil ei ole võimalik sellest tähtajast kinni pidada, teavitab ta taotluse esitanud liikmesriiki enne tähtaja möödumist, selgitades viivituse põhjuseid ja määrates uue kuupäeva oma hindamise lõpuleviimiseks. Uus kuupäev ei või olla hilisem kui 20 tööpäeva pärast esimese lõigu kohast tähtaega.

7. Taotlus peab sisaldama järgmist teavet:

- a) hinnanguline koondamiste arv vastavalt artiklile 5 ja arvutusmeetod;
- b) kui töötajaid koondav ettevõtja jätkab pärast koondamist oma tegevust, siis kinnitus selle kohta, et ta on täitnud kõnealuste koondamiste puhul oma juriidilised kohustused ja oma töötajate eest vastavalt sellele hoolt kandnud;

- c) selgitus selle kohta, mil määral võeti arvesse muutusteks ja restruktureerimiseks valmisolekut käsitleva ELi kvaliteediraamistiku soovitusi ja kuidas kooskõlastatud pakett täiendab muudest liidu või liikmesriikide fondidest rahastatavaid meetmeid, sealhulgas teave meetmete kohta, mis on asjaomastele töötajaid koondavatele ettevõtjatele kohustuslikud riigisisese õiguse või kollektiivlepingute kohaselt, ning teave liikmesriigi poolt koondatud töötajate toetuseks võetud meetmete kohta;
- d) lühiülevaade sündmustest, mis tõid kaasa töötajate koondamise;
- e) vajaduse korral andmed töötajaid koondavate ettevõtjate, tarnijate või tootmisahela järgmise etapi tootjate ja sektorite kindlakstegemiseks;
- f) sihtrühmas olevate toetusesaajate hinnanguline jaotus soo, vanusegrupi ja haridustaseme järgi, mis võetakse kooskõlastatud paketi koostamise aluseks;
- g) koondamiste eeldatav mõju kohalikule, piirkondlikule või riigi majandusele ja tööhõivele;
- h) kooskõlastatud paketi ja sellega seotud kulutuste üksikasjalik kirjeldus, mis sisaldab eelkõige ebasoodsas olukorras olevate, noorte ja vanemaealiste toetusesaajate jaoks loodud tööhõivealgatuste toetamise meetmeid;
- i) sihtrühmas olevatele toetusesaajatele mõeldud kooskõlastatud paketi iga osa ning ettevalmistus-, haldus-, teavitamis- ja reklaami- ning kontrolli- ja aruandlustegevuse hinnanguline maksumus;
- j) kuupäevad, mil hakati või kavatsetakse hakata sihtrühmas olevatele toetusesaajatele kooskõlastatud paketti pakkuma ja EGFi rakendamiseks kavandatud tegevusi ellu viima, nagu on sätestatud artiklis 7;
- k) kord, mida tuleb järgida sihtrühmas olevate toetusesaajate või nende esindajate või sotsiaalpartneritega, kohalike ja piirkondlike ametiasutustega või kohasel juhul muude asjaomaste sidusrühmadega konsulteerimiseks;
- l) kinnitus, et taotletav EGFi toetus vastab liidu riigiabi menetlus- ja materiaalsoo normidele, ning kinnitus, kus põhjendatakse, miks kooskõlastatud pakett ei asenda meetmeid, mida tööandjad peavad võtma riigisisese õiguse või kollektiivlepingute kohaselt;
- m) asjakohasel juhul riikliku eelrahastamise või riikliku kaasrahastamise ja muu kaasrahastamise allikad.

Artikkel 9

Vastastikune täiendavus, nõuetele vastavus ja kooskõlastamine

1. EGFi rahaline toetus ei asenda meetmeid, mis on tööandjatele riigisisese õiguse või kollektiivlepingute kohaselt kohustuslikud.
2. Toetused sihtrühmas olevatele toetusesaajatele täiendavad liikmesriikide meetmeid, mis on võetud riigi, piirkonna ja kohalikul tasandil, sealhulgas meetmeid, mis saavad liidu eelarvest muud rahalist toetust, kooskõlas muutusteks ja restruktureerimiseks valmisolekut käsitlevas ELi kvaliteediraamistikus esitatud soovitustega.
3. EGFi rahaline toetus peab piirduma sellega, mida on vaja sihtrühmas olevatele toetusesaajatele ajutise ja ühekordse toetuse pakkumiseks. EGFi toetatavad meetmed peavad olema vastavuses liidu ja riigisisese õigusega, sealhulgas riigiabi reeglitega.
4. Komisjon ja taotluse esitanud liikmesriik tagavad oma vastutusalala piires liidu eelarvest antava muu rahalise toetuse kooskõlastamise.
5. Taotluse esitanud liikmesriik tagab, et spetsiifilised EGFi rahalist toetust saavad meetmed ei saa liidu eelarvest muud rahalist toetust.

*Artikkel 10***Meeste ja naiste võrdõiguslikkus ja mittediskrimineerimine**

Komisjon ja liikmesriigid tagavad, et meeste ja naiste võrdõiguslikkus ning soolise perspektiivi integreerimine on kogu rakendusperioodi lahutamatu osa ja et neid põhimõtteid edendatakse kogu rakendusperioodi jooksul.

Komisjon ja liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed, et vältida EGFi juurdepääsul ning selle rakendusperioodi eri etappidel diskrimineerimist soo, sooidentiteedi, rassi, etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel.

*Artikkel 11***Komisjoni algatusel antav tehniline abi**

1. Komisjoni algatusel võib kuni 0,5 % EGFi iga-aastasest ülemmäärast kasutada EGFi rakendamiseks vajalike tehniliste ja halduskulude katmiseks, näiteks ettevalmistus-, seire-, kontrolli-, auditi- ja hindamistegevuseks, samuti andmekogumistegevuseks, sealhulgas ettevõtete infotehnoloogiasüsteemide, teavitamise ja EGFi fondina nähtavamaks muutmise või konkreetsete projektidega seotud meetmete ning muude tehnilise abi meetmete jaoks. Sellised meetmed võivad hõlmata tulevase ja varasemaid programmitöö perioode.
2. Vastavalt käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud ülemmäärale esitab komisjon taotluse tehnilise abi assigneeringute ümberpaigutamiseks asjakohastele eelarveridadele kooskõlas finantsmääruse artikliga 31.
3. Komisjon annab tehnilist abi omal algatusel eelarve otsese või kaudse täitmise kaudu vastavalt finantsmääruse artikli 62 lõike 1 punktidele a ja c.

Kui komisjon annab tehnilist abi eelarve kaudse täitmise raames, tagab ta läbipaistva menetluse sellise kolmanda isiku määramiseks, kes vastutab talle kooskõlas finantsmäärusega määratud ülesannete täitmise eest. Ta teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu ning üldsust selleks valitud alltöövõtjast.

4. Komisjoni tehniline abi hõlmab liikmesriikidele teabe ja suuniste andmist EGFi kasutamiseks, seireks ja fondi töö hindamiseks. Komisjon annab samuti teavet koos selgete suunistega EGFi kasutamise kohta liidu ja riigi tasandi sotsiaalpartneritele. Suunavad meetmed võivad samuti hõlmata töökondade loomist tõsiste majandushäirete korral liikmesriigis.

*Artikkel 12***Teave, teavitamine ja avalikustamine**

1. Liikmesriigid märgivad ära liidu rahaliste vahendite päritolu ja tagavad liidu rahastamise nähtavuse ning rõhutavad liidu sekkumise lisaväärtust, andes eri sihtrühmadele, sealhulgas toetusesaajatele, kohalikele ja piirkondlikele ametiasutustele, sotsiaalpartneritele, meediale ja üldsusele selle kohta sidusat, tulemuslikku ja sihipärast teavet.

Liikmesriigid kasutavad ELi embleemi vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, õiglase üleminekufondi ning Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahalise toetamise instrumendi suhtes kohaldatavad finantsreeglid (edaspidi „ühissätete määrus 2021–2027“), IX lisale koos lihtsa märkega rahastamise päritolu kohta – „kaasrahastanud Euroopa Liit“.

2. Komisjon haldab ja ajakohastab korrapäraselt veebilehte, millele on juurdepääs kõikides liidu institutsioonide ametlikes keeltes ning kus antakse ajakohastatud teavet EGF-i kohta ja juhiseid taotluste esitamiseks, tuuakse näiteid rahastamiskõlblike meetmete kohta ning esitatakse korrapäraselt ajakohastatud loetelu liikmesriikide kontaktidest ning antakse teavet vastuvõetud ja tagasilükatud taotluste ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu rolli kohta eelarvemenetluses.

3. Komisjon edendab olemasolevate parimate tavade laialdast levitamist ning korraldab teabe- ja teavitustegevust, et suurendada liidu kodanike ja töötajate teadlikkust EGF-i, sealhulgas nende inimeste teadlikkust, kelle juurdepääs EGF-i teabele on raskendatud.

Liikmesriigid tagavad, et teavitamine ja nähtavusega seotud materjalid tehakse taotluse korral kättesaadavaks liidu institutsioonidele, organitele ja asutustele ning et liidule antakse kasutustasuta ja tagasivõtmatu lihtlitsents kõnealuste materjalide kasutamiseks ja kõik materjalidega seotud olemasolevad õigused, et tutvustada EGF-i või anda aru liidu eelarve kasutamise kohta. Selle kohustusega ei või tekitada liikmesriikidele märkimisväärsed lisakulusid ega töökoormust.

Litsentsiga antakse liidule I lisas sätestatud õigused.

4. Kõnealusele teavitustegevusele käesoleva määruse alusel eraldatud vahenditega panustatakse samuti liidu poliitiliste prioriteetide edastamise institutsioonilistes sõnumites, tingimusel et sellised prioriteedid on seotud artiklis 2 sätestatud eesmärkidega.

Artikkel 13

Rahalise toetuse kindlaksmääramine

1. Komisjon hindab artikli 8 kohaselt tehtud hindamise alusel ja võttes eelkõige arvesse sihtrühmas olevate toetusesaajate arvu, kavandatud meetmeid ja nende eeldatavat maksumust, kui suur on võimalik EGF-i rahaline toetus, mis võidakse eraldada kättesaadavate vahendite piires, ja teeb vastava ettepaneku. Komisjon viib hindamise lõpule ja esitab oma ettepaneku artikli 8 lõikes 6 sätestatud tähtjaks.

2. EGF-i kaasrahastamismäär pakutud meetmete puhul on ESF+ kõrgeim kaasrahastamismäär vastavas liikmesriigis, nagu on sätestatud ühissätete määruse 2021–2027 artikli 112 lõikes 3, või 60 %, olenevalt sellest, kumb on kõrgem.

3. Kui komisjon on artikli 8 kohaselt tehtud hindamise alusel jõudnud järeldusele, et käesoleva määruse alusel rahalise toetuse saamise tingimused on täidetud, algatab komisjon viivitamata artiklis 15 sätestatud menetluse.

4. Kui komisjon on artikli 8 kohaselt tehtud hindamise alusel jõudnud järeldusele, et käesoleva määruse alusel rahalise toetuse saamise tingimused ei ole täidetud, teavitab komisjon sellest viivitamata taotluse esitanud liikmesriiki, Euroopa Parlamenti ja nõukogu.

Artikkel 14

Rahastamiskõlblikkuse periood

1. Kulud on EGF-i toetuse saamiseks rahastamiskõlblikud alates artikli 8 lõike 7 punktis j sätestatud kuupäevadest, mil asjaomane liikmesriik alustab või peaks alustama sihtrühmas olevatele toetusesaajatele kooskõlastatud paketi osutamist või kui tal tekivad EGF-i rakendamisega seoses halduskulud kooskõlas artikli 7 lõigetega 1 ja 5.

2. Liikmesriik alustab artiklis 7 sätestatud rahastamiskõlblike meetmete rakendamist põhjendamatult viivitusega ning viib kõnealused meetmed ellu nii kiiresti kui võimalik, ja igal juhul 24 kuu jooksul pärast rahalise toetuse andmise otsuse jõustumise kuupäeva.

3. Kui toetusesaaja osaleb kursusel või väljaõppes, mis kestab vähemalt kaks aastat, on selle õppe kulud EGFi kaasrahastamise saamiseks kõlblikud kuni kuupäevani, mil tuleb esitada artikli 20 lõikes 1 osutatud lõpparuanne, tingimusel et vastavad kulud on kantud enne kõnealust kuupäeva.

4. Artikli 7 lõike 5 kohaselt kantud kulud on EGFi kaasrahastamiskõlblikud kuni lõpparuande esitamise tähtpäevani kooskõlas artikli 20 lõikega 1.

Artikkel 15

Eelarvemenetlus ja eelarve täitmine

1. Kui komisjon on jõudnud järeldusele, et EGFi rahalise toetuse andmise tingimused on täidetud, esitab ta ettepaneku EGFi kasutuselevõtmiseks Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Otsuse EGFi kasutuselevõtmise kohta teevad Euroopa Parlament ja nõukogu ühiselt kuue nädala jooksul pärast komisjoni ettepaneku esitamist.

EGFi kasutuselevõtmise ettepaneku tegemisega samal ajal esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepaneku vahendite ümberpaigutamiseks asjakohastele eelarveridadele.

EGFi seotud ümberpaigutused tehakse kooskõlas finantsmääruse artikliga 31.

2. Komisjon võtab vastu rahalise toetuse andmise otsuse, mis jõustub päeval, mil Euroopa Parlament ja nõukogu teavitavad komisjoni eelarvevahendite ümberpaigutamise heakskiitmisest.

Kõnealune otsus kujutab endast rahastamisotsust finantsmääruse artikli 110 tähenduses.

3. Lõike 1 kohane EGFi kasutusele võtmise otsuse ettepanek peab sisaldama järgmist teavet:

- a) artikli 8 lõike 6 kohaselt tehtud hindamine koos kokkuvõttega hindamise aluseks olevast teabest ning
- b) asjaolud, millega põhjendatakse artikli 13 lõike 1 kohaselt kavandatud summasid.

Artikkel 16

Ebapiisavad rahalised vahendid

Erandina artiklites 8 ja 15 sätestatud tähtaegadest võib komisjon erandjuhul ja tingimusel, et EGFi ülejäänud kulukohustuste assigneeringud ei ole piisavad, et katta komisjoni ettepaneku kohaselt vajalikuks peetavat abisummat, lükata EGFi kasutuselevõtmise ettepaneku ja sellele järgneva eelarvevahendite ümberpaigutamise taotluse edasi, kuni kulukohustuste assigneeringud on järgmisel aastal kättesaadavad. Igal juhul peetakse kinni EGFi iga-aastasest eelarve ülemmäärast.

Artikkel 17

Rahalise toetuse maksmine ja kasutamine

1. Pärast rahalist toetust käsitleva otsuse jõustumist vastavalt artikli 15 lõikele 2 maksab komisjon üldjuhul 15 tööpäeva jooksul asjaomasele liikmesriigile ühekordse eelmaksena 100 % rahalisest toetusest. Eelmakse tasaarvestatakse, kui liikmesriik esitab tõendatud kuluaruande vastavalt artikli 20 lõikele 1. Kulutamata summa hüvitatakse komisjonile.

2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud rahalist toetust antakse eelarve jagatud täitmise raames vastavalt finantsmääruse artiklile 63.

3. Rahastamise täpsed tehnilised tingimused määrab kindlaks komisjon artikli 15 lõikes 2 osutatud rahalise toetuse andmise otsuses.
4. Kooskõlastatud paketi sisalduvate meetmete rakendamise käigus võib asjaomane liikmesriik teha komisjonile ettepaneku meetmete muutmiseks, lisades mõne muu rahastamiskõlbliku meetme, mis on loetletud artikli 7 lõike 2 punktides a ja b, tingimusel et need muudatused on igakülgset põhjendatud ning kogusumma ei ületa artikli 15 lõikes 2 osutatud rahalist toetust. Komisjon hindab kavandatavaid muudatusi ning juhul, kui ta nendega nõustub, muudab ta vastavalt nendele rahalise toetuse andmise otsust.
5. Asjaomasele liikmesriigile võimaldatakse jaotada summasid ümber artikli 15 lõike 2 kohases rahalise toetuse andmise otsuses sätestatud eelarvepunktide vahel. Kui ümberjaotamise tulemusel suurenevad ühe või mitme täpsustatud eelarvepunkti assigneeringud rohkem kui 20 %, teavitab liikmesriik sellest eelnevalt komisjoni.

Artikkel 18

Euro kasutamine

Käesoleva määruse kohastes taotlustes, toetuse andmise otsustes ja aruannetes ning kõikides muudes sellega seotud dokumentides osutatud summad väljendatakse eurodes.

Artikkel 19

Näitajad

1. Näitajad, mille abil antakse aru artiklis 2 sätestatud EGFi eesmärkide saavutamisel tehtud edusammudest, on esitatud II lisas. Nende näitajatega seotud isikuandmeid kogutakse käesoleva määruse alusel üksnes käesoleva määruse kohaldamiseks. Neid töödeldakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679 ⁽¹⁹⁾.
2. Tulemusaruannete süsteemiga tagatakse, et EGFi rakendamise ja tulemuste seireks vajalikke andmeid kogutakse tõhusalt, tulemuslikult ja õigel ajal.

Selleks kehtestatakse liikmesriikidele proportsionaalsed aruandlusnõuded.

Artikkel 20

Lõpparuanne ja lõpetamine

1. Asjaomane liikmesriik esitab hiljemalt rakendusperioodi lõppemisele järgneva seitsmenda kuu lõpus komisjonile asjaomase rahalise toetuse kasutamise lõpparuande, mis sisaldab järgmist teavet:
 - a) meetmete liik ja tulemused, selgitades probleeme, saadud kogemusi, koostoimet ja vastastikust täiendavust muude liidu fondidega, eelkõige ESF+-iga, ning osutades võimaluse korral nende meetmete vastastikusele täiendavusele meetmetega, mida rahastatakse muudest liidu või riiklikest programmidest kooskõlas muutusteks ja restruktureerimiseks valmisolekut käsitleva ELi kvaliteediraamistikuga;
 - b) asutuste nimed, kes rakendasid kooskõlastatud paketti liikmesriigis;
 - c) II lisa punktides 1 ja 2 sätestatud näitajad;
 - d) märkus selle kohta, kas töötajaid koondav ettevõtja, välja arvatud mikroettevõtjad ja VKEd, on saanud viimase viie aasta jooksul riigiabi või toetust liidu Ühtekuuluvusfondist või struktuurifondidest, ja
 - e) kulud põhjendav selgitus.

⁽¹⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

2. Hiljemalt kuue kuu möödumisel sellest, kui komisjon on saanud kogu käesoleva artikli lõikes 1 nõutava teabe, lõpetab ta rahalise toetuse andmise, määrares kindlaks EGFist makstud rahalise toetuse lõpliku summa ning vajaduse korral asjakohase summa, mille asjaomane liikmesriik peab vastavalt artiklile 24 tagasi maksma.

Artikkel 21

Iga kahe aasta tagant esitatav aruanne

1. Hiljemalt 1. augustil 2021 ning seejärel iga kahe aasta tagant esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule põhjaliku kvantitatiivse ja kvalitatiivse aruande eelmisel kahel aastal käesoleva määruse ja määruse (EL) nr 1309/2013 alusel võetud meetmete kohta. Aruanne keskendub peamiselt EGF-i saavutatud tulemustele ning sisaldab eelkõige teavet esitatud taotluste, menetlusaja, vastu võetud otsuste ja rahastatud meetmete kohta, sealhulgas statistikat II lisas sätestatud näitajate kohta; samuti sisaldab see teavet selliste meetmete vastastikuse täiendavuse kohta muudest liidu fondidest (eelkõige ESF+-ist) rahastatud meetmetega ja teavet, mis on seotud rahalise toetuse andmise lõpetamisega. Aruandes dokumenteeritakse ka taotlused, mis on rahastamiskõlblikkuse nõuetele mittevastavuse tõttu tagasi lükatud või mille toetussummasid on piisavate assigneeringute puudumise tõttu vähendatud.

2. Aruanne edastatakse teadmiseks ka kontrollikojale, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele, Regioonide Komiteele ning sotsiaalpartneritele.

Artikkel 22

Hindamised

1. Omal algatusel ja tihedas koostöös liikmesriikidega teeb komisjon

- a) 30. juuniks 2025 vahelahdamise ja
- b) 31. detsembriks 2029 järelahdamise.

2. Lõikes 1 osutatud lahdamiste tulemused edastatakse teadmiseks Euroopa Parlamendile, nõukogule, kontrollikojale, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele, Regioonide Komiteele ja sotsiaalpartneritele. Lahdamiste tulemusel antud soovitusi võetakse arvesse tööhõivet ja sotsiaalvaldkonda käsitlevate uute programmide koostamisel või olemasolevate programmide edasiarendamisel.

3. Lõikes 1 osutatud lahdamised sisaldavad asjakohast statistikat rahalise toetuse kohta, mis on esitatud sektorite ja liikmesriikide kaupa.

4. Toetusesaajate küsitlust alustatakse iga sekkumise rakendusperioodile järgneva kuue kuu jooksul. Toetusesaajate küsitlus on vastamiseks avatud vähemalt neli nädalat. Liikmesriigid edastavad toetusesaajate küsitluse toetusesaajatele, saadavad neile selle kohta vähemalt ühe meeldetuletuse ning teavitavad komisjoni küsimustiku ja meeldetuletuse saatmisest. Komisjon kogub ja analüüsib toetusesaajate küsitluse vastuseid tulevaste lahdamiste jaoks.

5. Toetusesaajate küsitlust kasutatakse selleks, et koguda andmeid toetusesaajate tööalase konkurentsivõime arvatava muutuse kohta või juba töö leidnud inimeste puhul leitud töökoha kvaliteedi kohta, näiteks muutus töötundide arvus, töölepingu liigis või töösuhtes (täistööaeg või osatööaeg, tähtajaline või tähtajatu leping), vastutuse ulatuses või palgatasemes võrreldes varasema töökohaga, ja sektori kohta, kus inimene tööd leidis. See teave esitatakse soo, vanuserühma, haridustaseme ja töökogemuse kaupa.

6. Käesoleva artikli kohaldamisel ühetaoliste tingimuste tagamiseks võtab komisjon vastu rakendusaktiga, milles sätestatakse, millal ja kuidas toetusesaajate küsitlus korraldatakse ja selleks kasutatav vorm.

Kõnealune rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 26 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Artikkel 23

Juhtimine ja finantskontroll

1. Ilma et see piiraks komisjoni vastutust liidu üldeelarve täitmisel, vastutavad liikmesriigid EGFi toetatavate meetmete juhtimise ja finantskontrolli eest. Nad astuvad vähemalt järgmised sammud:

- a) kontrollivad, kas juhtimise ja kontrollimise kord on kehtestatud ja kas seda rakendatakse viisil, mis tagab liidu rahaliste vahendite tõhusa ja korrektse kasutamise kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega;
- b) sätestavad seireandmete edastamise kohustusliku nõudena lepingutes asutustega, kes pakuvad kooskõlastatud paketti;
- c) kontrollivad, kas rahastatud meetmeid on rakendatud nõuetekohaselt;
- d) tagavad, et kantud kulud on tehtud kontrollitavate dokumentide alusel ning et kulud on seaduslikud ja korrektsed;
- e) hoiavad ära, avastavad ja kõrvaldavad õigusnormide rikkumisi, sealhulgas kelmusi ja pettusi, ning nõuavad vajaduse korral sisse alusetult makstud summad ja kogunenud intressi.

Liikmesriigid annavad komisjonile aru õigusnormide rikkumiste, sealhulgas kelmuste ja pettuse kohta, nagu on osutatud esimese lõigu punktis e.

2. Liikmesriigid tagavad komisjonile esitatud raamatupidamisaruannetega hõlmatud kulude seaduslikkuse ja korrektsuse ning võtavad kõik vajalikud meetmed, et õigusnormide rikkumisi, sealhulgas kelmusi ja pettusi ära hoida, avastada ja kõrvaldada ning selle kohta aru anda. Sellised meetmed hõlmavad teabe kogumist toetusesaajate tegelike tulusaajate kohta kooskõlas ühissätete määruse 2021–2027 XVII lisaga. Selliste andmete kogumist ja töötlemist käsitlevad normid peavad vastama kohaldatavatele andmekaitse normidele. Komisjonil, OLAFil ja kontrollikojal on sellele teabele vajalik juurdepääs.

3. Finantsmääruse artikli 63 lõike 3 kohaldamisel määravad liikmesriigid kindlaks EGFi toetatavate meetmete haldamise ja kontrolli eest vastutavad asutused. Kõnealused asutused edastavad komisjonile käesoleva määruse artikli 20 lõikes 1 osutatud lõpparuannet esitades finantsmääruse artikli 63 lõigetes 5, 6 ja 7 sätestatud teabe rahalise toetuse rakendamise kohta.

Kui määruse (EL) nr 1309/2013 kohaselt määratud ametiasutused on esitanud piisavad tagatised selle kohta, et maksed on seaduslikud ja korrektsed ning nende üle peetakse igakülgset arvestust, võib asjaomane liikmesriik teatada komisjonile, et kõnealused ametiasutused on käesoleva määruse alusel kinnitatud. Sellise teate esitamisel märgib asjaomane liikmesriik kinnitatud ametiasutused ja nende ülesanded.

4. Õigusnormide rikkumise avastamise korral teevad liikmesriigid nõutavad finantskorrektsioonid. Liikmesriikide korrektsioonid seisnevad rahalise toetuse täielikus või osalises tühistamises. Liikmesriigid nõuavad tagasi iga õigusnormide rikkumise tõttu alusetult makstud summa ja maksavad selle summa komisjonile tagasi. Kui asjaomane liikmesriik ei maksa summat tagasi ettenähtud aja jooksul, hakatakse summalt arvestama viivist.

5. Komisjon, kes vastutab liidu üldeelarve täitmise eest, võtab kõik vajalikud meetmed kontrollimaks, et rahastatud meetmeid viiakse ellu vastavalt usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttele. Asjaomase liikmesriigi ülesanne on tagada, et tal on toimivad juhtimis- ja kontrollisüsteemid. Komisjon teeb kindlaks, kas sellised süsteemid on olemas.

Sel eesmärgil võivad komisjoni ametnikud või teenistujad teha EGFi rahastatavate meetmete kontrolle kohapeal, sealhulgas pistelisi kontrolle, vähemalt 12 tööpäevase etteatamisajaga, ilma et see piiraks kontrollikoja volitusi või liikmesriigi poolt riigisiseste õigus- ja haldusnormidega kooskõlas tehtavat kontrolli. Komisjon teatab sellest asjaomasele liikmesriigile, et saada vajalikku abi. Sellises kontrollis võivad osaleda asjaomase liikmesriigi ametnikud ja teenistujad.

6. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 25 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesoleva artikli lõike 1 punkti e, sätestades kriteeriumid, mille alusel määratakse kindlaks teatatavad õigusnormide rikkumise juhtumid ning esitatavad andmed.

7. Et tagada käesoleva artikli ühetaolised rakendamistingimused, võtab komisjon vastu rakendusakti, milles sätestatakse õigusnormide rikkumistest teatamise vorm.

Kõnealune rakendusakt võetakse vastu vastavalt artikli 26 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusele.

8. Liikmesriigid tagavad, et kõik kulutusi tõendavad dokumendid on komisjonile ja kontrollikojale kättesaadavad kolme aasta jooksul pärast EGFist rahalise toetuse andmise lõpetamist.

Artikkel 24

Rahalise toetuse sissenõudmine

1. Kui kooskõlastatud paketi tegelik kulu on väiksem kui artikli 15 kohane rahalise toetuse summa, nõuab komisjon vastava summa sisse, andes eelnevalt asjaomasele liikmesriigile võimaluse esitada oma märkused.

2. Kui komisjon leiab pärast vajaliku kontrolli lõpetamist, et liikmesriik ei ole täitnud rahalise toetuse andmise otsuses sätestatud kohustusi või ei täida artikli 23 lõike 1 kohaseid kohustusi, annab ta asjaomasele liikmesriigile võimaluse esitada oma märkused.

Kui kokkulepet ei saavutata, võtab komisjon 12 kuu jooksul pärast liikmesriigilt märkuste saamist vastu otsuse, et teha vajalikud finantskorrektsioonid, tühistades asjaomasele meetmele antava EGF-i rahalise toetuse täielikult või osaliselt.

Asjaomane liikmesriik nõuab tagasi kõik õigusnormide rikkumise tõttu alusetult makstud summad; kui asjaomane liikmesriik ei maksa summat tagasi ettenähtud aja jooksul, hakatakse summalt arvestama viivist.

Artikkel 25

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 23 lõikes 6 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile kogu EGF-i kestuse ajaks.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 23 lõikes 6 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6. Artikli 23 lõike 6 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

*Artikkel 26***Komiteemenetlus**

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.

*Artikkel 27***Kehtetuks tunnistamine**

1. Määrus (EL) nr 1309/2013 tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2021.
2. Olenemata käesoleva artikli lõikest 1 kohaldatakse määruse (EL) nr 1309/2013 artikli 20 lõike 1 punkti b kuni selles punktis osutatud järelhindamise lõpuleviimiseni.

*Artikkel 28***Üleminekusätted**

1. Käesolev määrus ei mõjuta nende meetmete jätkamist või muutmist, mis on algatatud määruse (EL) nr 1309/2013 alusel, mille kohaldamist nende meetmete suhtes jätkatakse kuni nende lõpetamiseni.
2. EGFi rahastamispaketist võib katta ka tehnilise abi kulud, mida on vaja selleks, et tagada üleminek EGFi ja määruse (EL) nr 1309/2013 alusel vastu võetud meetmete vahel.
3. Vajaduse korral võib liidu eelarvesse kanda assigneeringuid ka pärast 2027. aastat, et katta artikli 7 lõigetes 1 ja 5 ette nähtud rahastamiskõlblikke meetmeid, et oleks võimalik hallata meetmeid, mis ei ole 31. detsembriks 2027 veel lõpule viidud.

*Artikkel 29***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2021, välja arvatud artiklit 15, mida kohaldatakse alates 3. maist 2021.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 28. aprill 2021

Euroopa Parlamendi nimel
president
D. M. SASSOLI

Nõukogu nimel
eesistuja
A. P. ZACARIAS

I LISA

TEAVITAMINE JA NÄHTAVUS

Artikli 12 lõike 3 teises lõigus osutatud litsentsiga antakse liidule vähemalt õigus teha järgmist:

- 1) sisekasutuseks reprodutseerida, kopeerida ja teha liidule ning liikmesriikide asutustele, ametitele ja nende töötajatele kättesaadavaks teavitamise ja nähtavusega seotud materjalid;
 - 2) reprodutseerida teavitamise ja nähtavusega seotud materjale igal viisil ja igal kujul, nii tervikuna kui ka osaliselt;
 - 3) edastada üldsusele teavitamise ja nähtavusega seotud materjalid igasuguste teavitusvahendite abil;
 - 4) levitada teavitamise ja nähtavusega seotud materjale ja nende koopiaid üldsusele igasugusel kujul;
 - 5) arhiveerida ja säilitada teavitamise ja nähtavusega seotud materjale;
 - 6) anda teavitamise ja nähtavusega seotud materjale käsitlevaid õigusi edasi kolmandatele isikutele.
-

II LISA

EGFi VAHENDITE KASUTUSELEVÕTMISE TAOTLUSTE ÜHISED VÄLJUND- JA TULEMUSNÄITAJAD (osutatud artikli 19 lõikes 1, artikli 20 lõike 1 punktis c ja artikli 21 lõikes 1)

Kõik isikuandmed ⁽¹⁾ jaotatakse sooliselt (naised, mehed, määratlemata sooga) ⁽²⁾ ⁽³⁾.

1) Ühised väljundnäitajad toetusesaajate kohta:

- a) töötud*;
- b) majanduslikult mitteaktiivsed isikud*;
- c) töötavad isikud*;
- d) füüsilisest isikust ettevõtjad*;
- e) nooremad kui 30-aastased*;
- f) vanemad kui 54-aastased*;
- g) põhihariduse või sellest madalama haridusega (ISCED 0–2) isikud*;
- h) keskkharidusega (ISCED 3) või teise taseme hariduse järgse haridusega (ISCED 4) isikud*;
- i) kolmanda taseme haridusega (ISCED 5–8) isikud*.

Toetusesaajate koguarv arvutatakse automaatselt nende tööalase staatuse ühiste väljundnäitajate põhjal ⁽⁴⁾.

2) Ühised pikaajalised tulemusnäitajad toetusesaajate kohta:

- a) kuue kuu möödumisel rakendusperioodi lõpust EGFi toetust saavate töötavate isikute ning füüsilisest isikust ettevõtjate osakaal*;
- b) hiljemalt kuue kuu möödumisel rakendusperioodi lõpust kutsekvalifikatsiooni omandanud EGFi toetust saavate isikute osakaal*;
- c) kuue kuu möödumisel rakendusperioodi lõpust haridust või koolitust omandavad EGFi toetust saavate isikute osakaal*.

Need andmed peavad hõlmama toetusesaajate koguarvu, mis on arvatud vastavalt punktis 1 esitatud ühistele väljundnäitajatele. Osakaalud peavad seega olema samuti seotud selle arvatud koguarvuga.

⁽¹⁾ Korraldusasutused loovad süsteemi, mille abil kirjeldatakse ja salvestatakse elektrooniliselt üksikute osalejate andmed. Liikmesriikide andmetöötluskord peab olema kooskõlas määrusega (EL) 2016/679, eelkõige selle artiklitega 4, 6 ja 9.

⁽²⁾ Vastavalt liikmesriikide õigusaktidele.

⁽³⁾ Täpniga ⁽¹⁾ tähistatud näitajate kohaselt esitatud andmed on isikuandmed määruse (EL) 2016/679 artikli 4 punkti 1 tähenduses. Nende töötlemine on vajalik vastutava töötleja seadusjärgse kohustuse täitmiseks (määruse (EL) 2016/679 artikli 6 lõike 1 punkt c).

⁽⁴⁾ Töötud, majanduslikult mitteaktiivsed isikud, töötavad isikud, füüsilisest isikust ettevõtjad.